

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

IT právo: SAAS - Je nutné k jeho užití poskytnout smluvní licenci?

Na každém kroku se dnes v oblasti IT setkáváme se zkratkou SaaS (z angl. „software as a service“), volným překladem poskytnutí softwaru jako služby, nikoliv formou klasické licence. Jedná se o jeden z modelů cloud computingu. V tomto cloudovém modelu jeho uživatel neřeší „nákup“ licenci či technického vybavení a často mu může k užití SaaS stačit jen obyčejný webový prohlížeč. Tato cloudová varianta poskytování software je využívána díky své ekonomické výhodnosti zejména mezi menšími a středními firmami, které tak nemusí jednorázově investovat větší množství finančních prostředků pro software na míru nebo nákup dražších on-premise řešení.

Výhodu lze sledovat také v častých aktualizacích přinášejících vylepšenou funkčnost řešení, dostupnou technickou podporu poskytovatele, nebo i možnost výběru pouze určitých služeb aplikace a jejich rozsahu.

Software jako takový, ať už v cloudové nebo on-premise verzi, je a nadále zůstává dle právní teorie **autorským dílem**, tedy výsledkem tvůrčí činnosti nějaké osoby – autora – programátora. Právě tento autor s výjimkami, jako je např. zaměstnanecké dílo, je vykonavatelem majetkových autorských práv k takovému dílu, což mu poskytuje výlučné právo na rozhodování o užívání jeho díla. Jiný subjekt je oprávněn dílo užit pouze na základě autorova oprávnění, které zpravidla uděluje prostřednictvím licence k autorskému dílu. Otázkou pak zůstává, zda i při poskytování **software jako služby** je nutné poskytnout zákazníkovi k užití této služby **licenci**.

Při poskytování software jako služby využívá zákazník v podstatě pouze internetovou aplikaci poskytovatele prostřednictvím počítačové sítě a sdílí ji s ostatními zákazníky poskytovatele, aniž by docházelo k distribuci samotného software, resp. jeho rozmnoženiny, zákazníkovi a jeho následnému užívání zákazníkem. Je tak poskytována **pouze služba**, ke které licenci udělovat nemusíme, nebo je **poskytován a užíván i software** ve smyslu ustanovení § 12 zákona č. [121/2000 Sb.](#), autorského zákona, v platném znění, k jehož užití licenční oprávnění potřebujeme? V praxi se lze setkat s různými přístupy i závěry – **i)** první přístup tvrdí, že při poskytování SaaS jde vyloženě o poskytování služby a není nutné poskytovat licenci vůbec nebo jen v minimální míře, avšak oproti tomu **ii)** druhý přístup tvrdí, že ať už je software poskytován v jakékoliv formě, stále zůstává autorským dílem a k jeho užití tak potřebujete nezbytnou licenci a **licenční podmínky by měly být součástí každé smlouvy na poskytování SaaS**.

S ohledem na skutečnost, že vztah, který vzniká při poskytování SaaS je natolik atypický, nelze na něj striktně aplikovat úpravu některého ze zákonem stanovených smluvních typů, ani užití obvyklá či doposud judikovaná pravidla. Polemika vedená na odborné úrovni již delší dobu zatím nedochází k jednotnému stanovisku, o které by se bylo možné v praxi opřít. Sice zcela souhlasím se závěry, že při poskytování SaaS nedochází výslovně ke zpřístupnění software zákazníkovi, ale **jsou mu pouze distribuovány jeho výstupy**, avšak díky nejasnému postavení tohoto instrumentu v českém právním řádu zastávám závěr, že licenční ujednání ve smlouvách o poskytování SaaS by mělo být raději vždy obsaženo s ohledem na riziko, že v případě jeho absence by mohl být uživatel v krajním případě obviněn z neoprávněného užívání software.

JUDr. Pavla Komendová,
advokátka

ŠETINA KOMENDOVÁ
— & partners —

Šetina, Komendová & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Florianova 440/17
612 00 Brno

Tel.: +420 725 036 259
e-mail: pavla.komendova@akskp.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)